

Vi er en historisk forening, som dækker den gamle Vinderup Kommune.

Vores opgave er at støtte op omkring Arkivet på Vinjes Torv, at bevare det historiske materiale fra området og i det hele taget at formidle de gamle nyheder, som vi møder på vor vej. Der er i dag omkring 180 medlemmer, men vi vil gerne være endnu flere.

HJÆLP OS med at bevare historien om personer, steder og begivenheder. I stedet for at smide billeder, dokumenter og interessante beskrivelser væk, så indlever dem på Arkivet, hvor de gemmes til eftertiden.

Fra hovedgård til driftig stationsby

Foredrag d. 13. november om Vinderup bys historie

Ninna og Helge Weis Jensen fra Vinderup Egnshistoriske Forening fortæller om Vinderup bys historie.

Vinderup Hovedgård har været ejet af adskillige adelsslægter. I 1842 blev den købt af Hans Ditlev Fabricius, som kom i amtsrådet, blev sognerådsformand og byggede Vinderup kro og købmandshandel. Senere begynder byen at rejse sig. Driftige forretningsfolk kommer til, forretninger skyder op, huse bliver bygget og virksomheder følger efter. Institutioner, kirke, skoler og foreninger kommer til og

skaber det Vinderup, vi kender i dag.

Pris: 50 kr., der inkluderer kaffe og kage.

Du kan købe billetter på bibliotekets hjemmeside: www.holstebrobibliotek.dk

Arrangører:
Vinderup Egnshistoriske Forening og Vinderup Bibliotek.

OBS: Mødet foregår i 'Den blå sal' på Vinderups gamle rådhus.

Åbningstider på Arkivet
Tirsdag: 13 - 15 og torsdag 9.30 - 12

Udflugt i bus til tre museer på Mors

Dueholm Kloster

Skarregaard

Støberimuseet

Vi ser først særudstillingen "Kloge koner, Kvaksalvere og Kredslæger" på Dueholm Kloster.

Denne udstilling viser den lange kamp for at skabe et nært sundhedssystem på Mors. Systemet har rødder i middelalderen, hvor der blev etableret et hospitalskloster i Nykøbing, men begyndte for alvor at udvikle sig i slutningen af 1800-tallet, hvor de gode råd fra kloge koner og kvaksalvere blev afløst af et struktureret sundhedssystem med kredslæger og sygehus.

Derefter køres der til Café Holmen, hvor frokosten indtages. Efter frokost er der mulighed for at se Støberimuseet eller andet i Nykøbing.

Kl. ca. 14 kører vi med bussen til Skarregaard, hvor foreningen sørger for kaffe/te og kage.

Der er fri adgang til bygninger og naturen ved Skarregaard indtil kl. 16, hvor vi kører hjemad.

**Pris: kr. 175- for medlemmer
og kr. 250- for andre.**

Prisen inkluderer bustransport, adgang til tre museer på Mors, frokost (ikke drikkevarer) og eftermiddagskaffe!

Der er afgang fra Brugsens P-plads i Vinderup kl. 9.00, forventet hjemkomst ca. kl. 17.00.

Tilmelding snarest efter "først til mølle"-princippet via mail til kurt@vinderup-egnshistorie.dk eller tlf. 9744 3601 / 5128 8554, **men ændret til senest 18. august.**

Det er nu sikkert, at turen gennemføres, da der allerede nu (25/7) er mere end 30 tilmeldte. Vi har derfor lejet en bus til 50 personer, som vi håber at få fyldt op.

Kurt

Hyggeaftenerne

Hyggeaftenerne er for **alle** interesserede med fokus på slægts- og lokalhistorie. På disse aftener kan du bl.a. få hjælp til lokalhistorisk- og slægtsforskning.

Desuden vil vi gerne have hjælp til at

finde personerne på vore mange billeder.

Kaffen giver foreningen, brødet aftaler vi fra gang til gang, eller vi medbringer selv.

Ninna, Tenna, Bodil og Laila.

Den nat missionshuset i Handbjerg brændte

- en lille erindring fra min spæde start i Falck

Jeg kørte for et par uger siden fra Handbjerg Kirke over Handbjerg by mod Vinderup for at nyde den flotte udsigt fra rastepladsen på toppen af bakken. Fra dette utrolig flotte sted kan man se hele Venø bredning, Struer og Vinderup byer og ikke mindst Handbjerg Hovgård. Efter at bygningen, der husede først Fredehjemmet og senere Handbjerghus lejrskole, er blevet fjernet, kan man nu se herregården ligge så smukt der i kanten af engen. Det faldt det da mig ind, hvorfra denne rasteplads egentlig stammer.

Der lå oprindeligt et hus – et missionshus!

Den 15. februar 1969 var startdatoen for det nye Falck-brandvæsen i de 5 sogne, der senere skulle blive til Vinderup Kommune ved kommunalreformen i 1970.

Dette nye brandvæsen bestod af 10 mand og 1 flunkende ny automobilsprøjte som et sådant køretøj kaldes. En helt ny Commer-sprøjte med en 3000 liter vandtank – jo, vi var godt kørende.

På taget af bilen lå flere stiger af forskellig længde – og en brandhage – den kommer vi til at høre mere til.

Hvad har det så med rastepladsen i Handbjerg at gøre?

Jo, i en sen nattetid – et stykke tid efter opstarten, hylede brandsirenen. Dengang havde man ikke de små smarte brandkaldere, som brandfolk nu om dage går rundt med; dengang startede man fra Falcks vagtcentral i Holstebro en sirene, der var blevet flyttet op på det nye varmekværk på Nørugaardsvej.

Nu var bygningen ikke særlig ny, varmekværket var indrettet i et tidligere elektricitetsværk ved siden af vandtårnet. Oppe på toppen af huset sad sirenen, og den hylede – udover når der var brand – også hver lørdag klokken 12.00.

Det var i øvrigt til stor fornøjelse og moro for byens borgere, nysgerrige som de jo altid har været. Når sirenen hylede, og det ikke var lørdag middag, styrtede alle der kunne komme af sted med det, om på Nylandsvej – ældre og unge mellem hinanden – hvad sker der, hvor brænder det henne?

Og mange af disse nysgerrige fulgte efter os. Jeg ved ikke, hvad det var, der gjorde det, men udrykningskøretøjer har åbenbart altid haft en dragende virkning – også i Vinderup.

Denne efterårsnat mellem den 13. og 14. oktober 1970 hylede sirenen, og de 10 mand, eller hvor mange der nu hørte det, kom styrtende om på Nylandsvej, hvor brandstationen var indrettet i et garageanlæg, som tilhørte Vinderup Kommune. Det ligger der i øvrigt stadig og var vist oprindeligt ejet af vandværket, der lå på begge sider af bygningen, hvad det jo også stadig gør.

Via vognradioen fik vi så meldingen, at der var udbrudt brand i Handbjerg Missionshus. Allerede da vi kørte på Handbjergvej i Vinderup, var vi klar over, at vi ikke fik problemer med at finde stedet. Vi

Menighedshuset set fra øst.

kunne se flammerne oppe på bakketoppen i det fjerne.

Kort efter, at vi fra Vinderup var ankommet, kom det store slukningstog fra Holstebro. Holstebros vogne havde 1500 liter vand med, vi havde 3000 – det nyttede ikke meget til det bål, der mødte os. Bygningen var totalt overtændt. Tagdækningen, som var skiffer, hvad man tydelig kan se på billedet, var allerede væk – kun brændende spær stak op i luften, alt indvendig var helt overtændt. Det var tydeligt, at det havde brændt længe.

Løsningen var sådan set nem nok – vi lod det brænde – og brugte vores medbragte vand til at sikre el og telefonpælene. Der var intet at redde. Efter 1 times forløb var huset totalt nedbrændt, murene styrtede sammen og tilbage stod der blot to gavle – en mod nord og en mod syd.

Disse to gavle kom til at volde os problemer – svære problemer endda.

Når man er et ordentligt brandvæsen – og det mente vi selv, at vi var – så forlader man ikke den slags, det vil jo altid udgøre en nedstyrtningsfare. Nu kommer vi til brandhagerne. De er egentlig mest beregnet på pandeplader og lignende, som man kan stå på joden og rykke ned. De kom til deres fulde ret her. Nordgavlen gav ikke de store problemer. Med to brandhager – den fra vores Commer og en fra Holstebros Volvo-sprøjte var vi veludrustet til opgaven. Vi gik 6 mand om til nordgavlen og uden større besvær fik vi den væltet ned.

Så var der sydgavlen tilbage. Den kom til at volde os problemer. Den ville slet ikke rokke sig det fjerneste. Det var, som om en usynlig hånd holdt igen. På et tidspunkt fik vi rigtig godt fat med brandhagerne – der blev rykket og rykket – gavlen gav sig bare ikke!

På et tidspunkt rykkede vi lidt mursten ned – gavlen flyttede sig dog ikke. Det

lykkedes at skaffe en traktor fra en nabo-gård. Vi fik en kæde sat i gavlen, traktoren begyndte at trække – der røg lidt flere mursten ud, gavlen stod der stadig næsten uberørt.

Nu, da branden stort set var ved at være slukket, var der ikke meget lys denne efterårsnat, så gode råd var dyre – hvad skulle vi gøre ved den forbistrede gavl. Det var som om den usynlige hånd stadig holdt igen.

Hvem der kom med en plausibel forklaring, husker jeg ikke længere efter 50 år, men én sagde: ”Mon det er Vorherre, der holder igen, det er jo et Gudshus vi arbejder med”.

Handbjerg Menighedshus set fra syd.

Om det var Vorherre, der drillede os, ved jeg ikke, næppe, men det lykkedes da til sidst efter 1 times arbejde at få gavlen ned – men i små stykker.

Når man i dag ser billedet af huset, som er vist her, kan man tydeligt se, hvad der var vores problem – der var simpelthen støbt en slags portal med en stor bue, der ender med et kors i toppen, det gav en uset styrke – der lå forklaringen. Om Gud har hjulpet til, skal jeg lade være usagt, men vi vandt i hvert fald til sidst.

Hans Kurt Hansen

Vinderup Egnshistoriske Forening

Formand

Laila Nørgaard, Sahl. Mail: formand@vinderup-egnshistorie.dk Tlf. 30 53 88 17

Næstformand

Flemming B. Johansen Mail: flemming@vinderup-egnshistorie.dk Tlf. 22 83 25 57

Kasserer

Gert L. Thorsen, Vinderup. Mail: kasserer@vinderup-egnshistorie.dk Tlf. 61 18 23 01

Sekretær

Mette Elmholdt, Ryde Mail: mette@vinderup-egnshistorie.dk Tlf. 30 31 42 28

Ditte H. Hansen, Vinderup. Mail: ditte@vinderup-egnshistorie.dk Tlf. 61 60 34 90

Kristian J. Larsen, Vinderup. Mail: kristian@vinderup-egnshistorie.dk Tlf. 61 76 76 20

Kurt Guldbæk, Hasselholt. Mail: kurt@vinderup-egnshistorie.dk Tlf. 51 28 85 54

Årbogsudvalg

Formand: Kurt Guldbæk, Hasselholtvej. Tlf. 51 28 85 54

Sekretær: Bente Dalsgaard, Sepstrup. Tlf. 30 23 64 52

Henrik Sigaard, Sahl. Tlf. 51 29 64 53

Flemming Bjerregaard Johansen, Vinderup. Tlf. 22 83 25 57

Jens Johannesen, Holstebro. Tlf. 23 67 88 99

Harry Klith, Ejsing. Tlf. 61 70 62 48

Redaktionsudvalg for Arkiv Nyt

Kurt Guldbæk, Hasselholt. kurt@vinderup-egnshistorie.dk Tlf. 51 28 85 54
eller 97 44 36 01

Arkivet. www.arkivet-vinderup.dk

Vinjes Torv 1, 7830 Vinderup. Mail: mail@arkivet-vinderup.dk Tlf. 97 44 29 98

Leder af Arkivet: Bodil Møller, Sevel, Vinderup. Tlf. 50 90 24 94

Møder, arrangementer, ture m.m.

Hvor intet andet er nævnt, er mødestedet Arkivet, Vinjes Torv 1, 7830 Vinderup.

Se også på hjemmesiden www.vinderup-egnshistorie.dk under "Møder".

Ret til ændringer forbeholdes.

Program efterår 2019

fortsætter næste side

Vinderup Egnshistoriske Forening

Fortsat fra side 5	
Lørdag d. 31. august kl. 9 - ca. 17	Heldagstur med bus til Mors. Pris: kr. 175- for medlemmer og kr. 250- for andre. Der er afgang fra Brugsens P-plads i Vinderup kl. 9.00. Tilmelding snarest efter "først til mølle"-princippet via mail til kurt@vinderup-egnshistorie.dk eller tlf. 9744 3601 / 5128 8554, men senest 18. august. Betaling senest samme dato. Se nærmere på side 2.
Torsdag d. 12. september Kl. 19 - 21	Hyggeaften. Hyggeaften for alle interesserede med fokus på slægts- og lokalhistorie. Se nærmere side 2. Ninna, Tenna, Bodil og Laila.
Onsdag d. 9. oktober Kl. 10 - 11.30	Fortælleformiddag. Foreningen fylder 50 år. Foreningen fylder dette efterår 50 år, det markerer vi denne dag. Der kommer nærmere senere.
Torsdag d. 24. oktober Kl. 19 - 21	Hyggeaften. Hyggeaften for alle interesserede med fokus på slægts- og lokalhistorie. Se nærmere side 2. Ninna, Tenna, Bodil og Laila.
Onsdag d. 13. november kl. 19.00	Fra hovedgård til driftig stationsby Se mere på forsiden. Pris: 50 kr, der inkluderer kaffe og kage.
Lørdag d. 16/11 2019 Kl. 10 - 12.30	Reception for årbogsudgivelsen. Ud over receptionen for årbogen vil vi også gerne fejre foreningens jubilæum. Derfor er receptionen udvidet med en time. Foreningen er som sædvanligt vært ved et let traktement.
Torsdag d. 12/12 2019	Julemøde. Traditionelt julemøde med salmer, sange, små historier og lidt forfriskning.
Program forår 2020	
Torsdag d. 23/1 2020 Kl. 19.00	Hyggeaften Hyggeaften for alle interesserede med fokus på slægts- og lokalhistorie. Se nærmere side 2. Ninna, Tenna, Bodil og Laila.
Torsdag d. 6/2 2020 Kl. 19.00	Strejftog gennem Handbjerg fra bakken og ned mod vandet Flemming Bjerregaard Johansen fortæller. Medbring kaffe.
Torsdag d. 5/3 2020 Kl. 19.00	Generalforsamling Der afholdes ordinær generalforsamling på Arkivet. Dagsorden ifølge lovene, som kan ses på forenings hjemmeside www.vinderup-egnshistorie.dk . Forslag til generalforsamlingen sendes til formanden Laila Nørgaard.